

NETTISURFFAILIJAN MUISTILISTA

1

MIETI ETUKÄTEEN, MINKÄLAISEN KUVAN HALUAT ANTAA ITSESTÄSI.

Kaikki netin sisältö on periaatteessa kaikkien netinkäyttäjien ulottuvilla, joten kaikki verkossa julkaisemasi tekstit, kuvat ja videot näkyvät koko maailmalle – myös vanhemmillesi ja opettajallesi.

2

HENKILÖTIETOJEN KANSSA TULEE OLLA TARKKANA.

Henkilötietojen avulla sinut tunnistetaan. Henkilötiedot ovat tietoja, jotka voidaan yhdistää vain yhteen ainoaan ihmiseen tai jotka sisältävät yksityiskohtaista tietoa kyseisen henkilön päivittäisestä elämästä. Nimi, osoite, puhelinnumero, sähköpostiosoite, koulun nimi ja harrastusseuran nimi ovat esimerkiksi tällaisia tietoja. Henkilötieto on myös kuva, josta henkilö voidaan tunnistaa. Näitä tietoja ei kannata kertoa aivan kenelle tahansa. Kannattaa myös muistaa, että erilaisia tietoja yhdistelemällä voidaan selvittää monia muita henkilötietoja!

3

Käytä yksityisyysasetuksia.

Monissa sovelluksissa ja palveluissa voi yksityisyysasetuksilla rajata, mitä tietoja haluaa kenenkin nähtäväksi. Yksityisyysasetukset ovat tärkeitä, mutta ne eivät välttämättä estä omien päivitysten ja kuvien leviämistä kavereiden kautta. Laita nettiin siis ainoastaan sellaisia tietoja ja kommentteja, jotka voisit näyttää ihan kaikille. Muista, että hyväksymällä jonkun kaveriksesi netissä tai somessa annat hänelle oikeuden katsoa kuviasi ja tietojasi. Profiiliin on aina hyvä olla yksityinen julkisen sijaan.

4

Pidä käyttäjätunnuksesi ja salasanasasi muiden ulottumattomissa.

Käyttäjätunnus ja salasana ovat aina henkilökohtaisia, eikä niitä kannata antaa edes parhaalle ystävälle. Mieti myös sellainen salasana, jota on vaikea toisen arvata tai tietää.

5

Kerran netissä julkaistua tekstiä, kuvaa tai videota ei saa sieltä kenties koskaan pois.

Netti on kuin iso kopiokone tai arkisto. Jokainen julkaistu ja verkkoon laitettu yksityistieto, kommentti, kuva tai video voi jäädä elämään verkkoon, vaikka ne poistettaisiinkin omalta koneelta tai netistä. Siksi kannattaa miettiä tarkkaan, millaisia asioita netissä tai somessa julkaisee tai kommentoi!

6

Älä luota nettituttuihin, joita et ole koskaan tavannut.

Netissä voi tutustua erilaisiin ihmisiin ja sieltä voi löytää myös uuden ystävän. Mutta mistä tiedät, että tuttusi on sellainen kuin väittää olevansa? Kannattaa pohtia, mihin ja kehen verkossa voi luottaa. Netistä voi toki löytää oikeita ystäviä, mutta hälytyskellojen pitäisi soida, jos uusi tuttavuus alkaa käyttäytyä oudosti tai vaikuttaa epäilyttävältä.

7

Ikärajat suojaavat.

Eri sovelluksilla, peleillä ja ohjelmilla on ikärajoja. Ikärajat varoittavat lapsen kehitykselle haitallisista sisällöistä ja niiden tarkoitus on suojella lapsia. Vanhempien ja muiden aikuisten velvollisuus on huolehtia elokuvien, muiden kuvaohjelmien ja pelien ikärajojen noudattamisesta. Jos haluat käyttää jotain sovellusta tai peliä, jossa on korkeampi ikäraja kuin olet vanha, kysy aikuiselta siihen lupa.

